

حسابداری میانه (۱)

دکتر مهدی بهارمقدم

دانشیار دانشگاه شهید باهنر کرمان

علی قاسمی اقباش

کارشناس ارشد حسابداری

سرشناسه	: بهارمقدم، مهدی، ۱۳۳۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: حسابداری میانه (۱) / تألیف مهدی بهارمقدم، علی قاسمی اقباش.
مشخصات نشر	: کرمان: دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۸ ص.: مصور.
فروست	: انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان؛ ۳۹۷.
شابک	: 978-600-201-063-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۳۳۳.
موضوع	: حسابداری دارائی‌ها
موضوع	: Assets (Accounting)
موضوع	: حسابداری دارایی‌ها -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: Assets (Accounting) -- Study and teaching (Higher)
موضوع	: حسابداری دارایی‌ها -- مسائل، تمرین‌ها و غیره (عالی)
موضوع	: Assets (Accounting) -- Problems, exercises, etc. (Higher)
شناسه افزوده	: قاسمی اقباش، علی، ۱۳۶۶ -
شناسه افزوده	: دانشگاه شهید باهنر کرمان
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ پ۹ ح۵ HF۵۶۸۱
رده بندی دیویی	: ۶۵۷/۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۵۵۷۰۸

حسابداری میانه (۱)

تألیف: دکتر مهدی بهارمقدم، علی قاسمی اقباش

ناشر: انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی و چاپ: چاپخانه فرهنگ

قیمت: ۲۴۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۱-۰۶۳-۶

ISBN: 978-600-201-063-6

کلیه حقوق برای دانشگاه شهید باهنر کرمان محفوظ است.

فصل اول: مفاهیم نظری گزارشگری مالی

هدف و جایگاه مفاهیم نظری گزارشگری مالی	۱۷
بخش اول: هدف صورت‌های مالی	۱۸
استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی و نیازهای اطلاعاتی آنان	۱۸
وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی	۱۹
بخش دوم - خصوصیات کیفی اطلاعات مالی	۲۰
خصوصیات کیفی مرتبط با محتوای اطلاعات	۲۲
۱- مربوط بودن	۲۲
الف) ارزش پیش‌بینی‌کننده و تأییدکنندگی	۲۲
ب) انتخاب خاصه	۲۲
۲- قابل اتکا بودن	۲۳
الف) بیان صادقانه	۲۳
الف-۱) رجحان محتوا بر شکل	۲۳
ب) بی‌طرفی	۲۴
ج) احتیاط	۲۴
د) کامل بودن	۲۴
خصوصیات کیفی مرتبط با ارائه اطلاعات	۲۴
۱- قابل مقایسه بودن	۲۵
الف) ثبات رویه	۲۵
ب) افشاییات	۲۵
۲- قابل فهم بودن	۲۶
الف) ادغام و طبقه‌بندی اطلاعات	۲۶
ب) توان استفاده‌کنندگان	۲۶
محدودیت‌های حاکم بر خصوصیات کیفی اطلاعات مالی	۲۶
موازنه بین خصوصیات کیفی	۲۷
به موقع بودن	۲۷
منفعت و هزینه	۲۷

۲۸	بخش سوم: عناصر صورت‌های مالی
۲۸	دارایی
۲۸	بدهی
۲۹	حقوق صاحبان سهام
۲۹	درآمد
۲۹	هزینه
۲۹	آورده صاحبان سرمایه
۲۹	ستانده صاحبان سرمایه
۲۹	بخش چهارم: شناخت در صورت‌های مالی
۳۰	مراحل شناخت دارایی‌ها و بدهی‌ها
۳۰	شناخت اولیه
۳۰	تجدید اندازه‌گیری
۳۰	قطع شناخت
۳۰	شناخت درآمد و هزینه
۳۱	بخش پنجم: اندازه‌گیری در صورت‌های مالی
۳۱	نظام‌های اندازه‌گیری
۳۲	الف) نظام بهای تمام‌شده تاریخی
۳۲	مزایای نظام بهای تمام‌شده تاریخی
۳۲	معایب نظام بهای تمام‌شده تاریخی
۳۲	ب) نظام ارزش جاری
۳۲	۱) بهای جایگزینی جاری (ارزش ورودی)
۳۳	۲) ارزش بازار/خالص ارزش فروش (ارزش خروجی)
۳۳	۳) ارزش اقتصادی
۳۳	مزایای نظام ارزش جاری
۳۳	معایب نظام بهای تمام‌شده تاریخی
۳۳	قاعده تعیین ارزش برای واحد تجاری
۳۴	مبلغ بازافتنی
۳۵	بخش ششم: نحوه ارائه اطلاعات در صورت‌های مالی
۳۵	اجزای صورت‌های مالی
۳۵	۱- صورت‌های مالی اساسی

۲۵	۲- یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی
۲۶	مفروضات بنیادی حسابداری
۲۶	۱- فرض تفکیک شخصیت
۲۶	۲- فرض تداوم فعالیت
۲۷	۳- فرض دوره‌ی مالی
۲۷	۴- فرض واحد اندازه‌گیری
۲۷	اصول اساسی حسابداری
۲۷	۱- اصل بهای تمام شده
۲۸	۲- اصل تحقق درآمد
۲۸	۳- اصل تطابق هزینه‌ها با درآمدها
۲۸	۱-۳) رابطه علت و معلول
۲۸	۲-۳) تخصیص منظم و منطقی
۲۹	۳-۳) شناخت بلادرنگ
۲۹	۴- اصل افشاء کامل
۲۹	اصول محدودکننده حسابداری
۲۹	اهمیت
۴۰	احتیاط (محافظه‌کاری)
۴۰	خصوصیت صنعت
۴۱	سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل سؤال تشریحی
۴۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۴۵	مسایل

فصل دوم: گزارش عملکرد مالی

۵۰	مفهوم سود
۵۰	نگهداشت سرمایه مالی
۵۱	نگهداشت سرمایه فیزیکی
۵۲	نحوه‌ی اندازه‌گیری سود
۵۳	نظریه‌های مربوط به اندازه‌گیری سود
۵۳	نظریه عملکرد جاری
۵۳	نظریه شمول کلی
۵۴	صورت سود و زیان

۵۵	درآمدهای عملیاتی
۵۶	هزینه‌های عملیاتی
۵۶	سود یا زیان عملیاتی
۵۶	درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی
۵۷	سود یا زیان فعالیت‌های عادی
۵۷	اقلام خاص فعالیت‌های عادی
۵۷	اقلام استثنایی (اقلام مستمر)
۵۸	توقف عملیات یک بخش از واحد تجاری
۶۲	اقلام غیرمترسبه
۶۳	تغییرات در حسابداری
۶۴	تغییر در برآورد پای حسابداری
۶۴	تغییر در رویه‌ها و اصول پذیرفته شده حسابداری
۶۶	تغییر در شخصیت حسابان واحد گزارش‌گر
۶۷	تعدیلات سنواتی
۶۹	صورت سود و زیان جامع
۷۲	سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای، مسایل
۷۲	سؤالات تشریحی
۷۲	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۷۹	مسایل

فصل سوم: ترازنامه و یادداشت‌های توضیحی و صورت‌های مالی

۸۷	ترازنامه
۸۸	محدودیت‌های ترازنامه
۸۸	طبقه‌بندی اقلام در ترازنامه
۹۰	دارایی‌ها
۹۰	دارایی‌های جاری
۹۱	دارایی‌های غیرجاری
۹۱	بدهی‌های جاری
۹۲	بدهی‌های غیرجاری
۹۳	حقوق صاحبان سرمایه
۹۳	نحوه‌ی ارائه اقلام در ترازنامه

۹۳	تهاتر دارایی‌ها و بدهی‌ها
۹۴	مبانی ارزش‌گذاری ارقام ترازنامه
۹۵	یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی
۹۵	اطلاعات متمم
۹۶	پیوست
۹۷	سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل
۹۷	سؤالات تشریحی
۹۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۹۸	مسایل

فصل چهارم: حسابداری سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت

۱۰۶	طبقه‌بندی سرمایه‌گذاری‌ها
۱۰۶	عملیات حسابداری سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت
۱۰۷	عملیات حسابداری سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در سهام
۱۱۰	ارزیابی سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در پیمان‌های مالی
۱۱۶	فروش یا واگذاری سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت
۱۱۸	عملیات حسابداری سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در اوراق قرضه
۱۱۸	حسابداری تحصیل اوراق قرضه
۱۱۹	حسابداری تغییرات در ارزش اوراق قرضه در طول نگهداری
۱۲۲	سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل
۱۲۲	سؤالات تشریحی
۱۲۲	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۲۶	مسایل

فصل پنجم: حسابداری مطالبات

۱۳۲	حساب‌های دریافتنی
۱۳۳	روش‌های حذف مطالبات سوخت شده
۱۳۳	روش حذف مستقیم
۱۳۶	روش ایجاد ذخیره
۱۳۷	رویکردهای تعیین هزینه مطالبات مشکوک الوصول
۱۴۱	تعدیلات و اصلاح حساب ذخیره م.م در پایان سال

۱۴۹	اسناد دریافتنی
۱۴۹	سفته
۱۵۳	وصول وجه سفته
۱۵۵	شناسایی اسناد دریافتنی
۱۵۵	ارزیابی اسناد دریافتنی
۱۵۷	سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل
۱۵۷	سؤالات تشریحی
۱۵۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۶۰	مسایل

فصل ششم: حسابداری موجودی مواد و کالا

۱۶۶	تعریف موجودی مواد و کالا و انواع آن
۱۶۶	سیستم‌های کنترل موجودی‌ها
۱۶۶	سیستم ثبت ادواری
۱۶۷	نکاتی پیرامون سیستم ادواری
۱۶۸	سیستم ثبت دائمی
۱۶۸	نکاتی پیرامون سیستم دائمی
۱۶۹	تعیین مالکیت موجودی مواد و کالا
۱۶۹	کالای بین راهی (در راه)
۱۷۰	کالای امانی
۱۷۰	فروش کالا با حق برگشت
۱۷۱	فروش اقساطی
۱۷۱	تعیین بهای تمام شده موجودی مواد و کالا
۱۷۲	روش‌های ارزیابی موجودی‌های مواد و کالا
۱۷۳	روش شناسایی ویژه
۱۷۴	روش اولین صادره از اولین وارده
۱۷۷	روش اولین صادره از آخرین وارده
۱۷۹	روش میانگین
۱۸۱	ارزیابی موجودی‌ها برای انعکاس در صورت‌های مالی
۱۸۱	اقل بهای تمام شده یا خالص ارزش فروش
۱۸۱	خالص ارزش فروش

۱۸۲	بهای جایگزینی
۱۸۶	روش‌های برآورد موجودی کالا
۱۸۷	روش سود ناخالص
۱۸۸	روش خرده‌فروشی
۱۹۴	سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل
۱۹۴	سؤالات تشریحی
۱۹۴	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۱۹۹	مسایل

فصل هفتم: حسابداری دارایی‌های ثابت مشهود و منابع طبیعی

۲۱۰	زمین
۲۱۰	مستحقات در زمین
۲۱۲	ساختمان
۲۱۳	احداث ساختمان توسط واحد تجاری
۲۱۳	احداث ساختمان از طریق انعقاد پیمان
۲۱۴	ماشین‌آلات و تجهیزات
۲۱۶	روش‌های تحصیل دارایی‌های ثابت
۲۱۶	تحصیل دارایی‌های ثابت مشهود بصورت نقد
۲۱۶	تحصیل دارایی‌های ثابت مشهود بصورت نسیه
۲۱۸	تحصیل دارایی ثابت مشهود بصورت صدور اسناد بلندمدت
۲۲۰	تحصیل دارایی ثابت مشهود بصورت صدور سهام
۲۲۰	تحصیل دارایی ثابت مشهود بصورت احداث یا تولید توسط واحد تجاری
۲۲۲	دارایی‌های واجد شرایط
۲۲۸	تحصیل دارایی ثابت مشهود بصورت معاوضه
۲۳۱	تحصیل دارایی ثابت مشهود بصورت رایگان
۲۳۷	کمک‌های بلاعوض غیر پولی
۲۳۸	تحصیل گروهی دارایی ثابت مشهود بصورت یکجا
۲۳۹	مخارج بعد از تحصیل دارایی‌های ثابت مشهود
۲۴۵	اندازه‌گیری دارایی‌های ثابت مشهود پس از شناخت اولیه
۲۴۵	روش بهای تمام شده
۲۴۵	روش تجدید ارزیابی

۲۵۰	استهلاک دارایی‌های ثابت مشهود
۲۵۰	عوامل مؤثر در محاسبه استهلاک
۲۵۹	استهلاک برای بخشی از سال
۲۶۰	محاسبه استهلاک (تهی‌شدن) منابع طبیعی
۲۶۲	کاهش ارزش (زیان دیدگی ارزش) دارایی‌های غیر جاری
۲۶۴	افزایش بعدی مبلغ بازیافتنی
۲۶۶	کنارگذاری دارایی‌های ثابت مشهود
۲۷۰	طبقه‌بندی دارایی‌های غیر جاری به عنوان نگهداری شده برای فروش
۲۷۱	شناسایی زیان کاهش ارزش و برگشت آن
۲۷۳	سؤالات تشریحی پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل
۲۷۳	سؤالات تشریحی
۲۷۴	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۲۸۵	مسایل

فصل هشتم: حسابداری دارایی‌های نامشهود، دارایی‌های زیستی و واحدهای

تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری

۲۹۵	دارایی نامشهود
۲۹۷	شناخت و اندازه‌گیری اولیه دارایی نامشهود
۲۹۷	بهای تمام شده دارایی‌های نامشهود
۳۰۰	مخارج مرحله تحقیق
۳۰۰	مخارج مرحله توسعه
۳۰۱	شناخت هزینه
۳۰۲	اندازه‌گیری دارایی نامشهود پس از شناخت اولیه
۳۰۳	استهلاک دارایی‌های نامشهود
۳۰۴	ارزش باقیمانده دارایی‌های نامشهود
۳۰۴	قابلیت بازیافت مبلغ دفتری - زیان کاهش ارزش
۳۰۵	برکناری و واگذاری دارایی‌های نامشهود
۳۰۶	شناخت و اندازه‌گیری
۳۰۷	درآمدها و هزینه‌های ناشی از اندازه‌گیری به ارزش منصفانه
۳۰۷	واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری
۳۰۸	مخارج قبل از مرحله بهره‌برداری

۳۰۸	درآمدهای قبل از مرحله بهره‌برداری
۳۱۰	سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل
۳۱۰	سؤالات تشریحی
۳۱۰	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۳۱۳	مسایل

فصل نهم: حسابداری بدهی‌های جاری و احتمالی

۳۱۶	انواع بدهی‌های جاری
۳۱۷	اضافه برداشت بانکی
۳۱۸	سایر حساب‌های پرداختنی (واریزهای نامشخص)
۳۲۰	سود سهام پرداختنی
۳۲۱	سپرده‌ها و ودایع پرداختنی
۳۲۱	بدهی‌های ناشی از هزینه‌های ته‌ق یافته
۳۲۲	ذخیره مالیات بر درآمد
۳۲۴	تضمین (گارانتی) کالاهای تولید شد و نمونه خدمات پس از فروش
۳۲۵	تعهدات مربوط به پاداش سود مدیران
۳۲۶	حصه‌ی جاری بدهی‌های بلندمدت
۳۲۷	بدهی‌های احتمالی
۳۲۸	ذخایر
۳۲۹	سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل
۳۲۹	سؤالات تشریحی
۳۲۹	پرسش‌های چهارگزینه‌ای
۳۳۰	مسایل
۳۳۳	منابع و مآخذ
۳۳۵	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۳۴۷	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

«آموختم که خدا عشق است و عشق تنها خدا است. آموختم که وقتی ناامید می‌شوم، خدا با تمام عظمتش عاشقانه انتظار می‌کشد تا دوباره به رحمتش امیدوار شوم. آموختم اگر تاکنون به آن چه خواستم نرسیدم، خدا برایم بهترینش را در نظر گرفته، آموختم که زندگی سخت است ولی من از او سخت‌تر»

خداوند بزرگ و بخشنده را بی‌نهایت شکر و سپاس می‌گوییم که توفیق انجام این کار را به حنیر عطا فرمود تا بتوانیم حاصل سال‌ها تجربه تدریس دروس حسابداری را در قالب کتاب حاضر در اختیار اساتید ارجمند، دانشجویان گرامی و تمامی عزیزان علاقمند به فراگیری حسابداری مالی ارائه دهیم.

کتاب حاضر شامل سه فصل، طبق سر فصل‌های مورد نیاز برای درس حسابداری میانه (۱) می‌باشد. سوره اول به طالب در این کتاب بدین صورت است که در ابتدای هر فصل مطالب مربوطه ارائه شده است و در پایان هر فصل سؤالات تشریحی، پرسش‌های چهارگزینه‌ای و مسایل لازم جهت ادکای هر چه بیشتر خوانندگان عزیز آورده شده است.

پدر علم حسابداری لوکا پاچیولی می‌گوید: «کسی که کاری نمی‌کند، اشتباه نمی‌کند و کسی که اشتباه نمی‌کند، چیزی فرا نمی‌گیرد» لذا با تمام سعی و تلاشی که برای هر چه مفیدتر بودن مطالب این کتاب به عین آمده، با کمال تشکر خواستاریم بر ما منت بگذارید تا با استفاده از راهنمایی‌ها و ارشادات خود در آینده جهت ارتقای کیفیت کتاب همت گماریم.

به استناد سخنان حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) که: «هر کس در حرف بیاموزد، مرا بنده خویش ساخته است» از کلیه اساتید بزرگواری که دوران تحصیل از وجودشان بهره‌جسته‌ایم قدردانی می‌نماییم.

دکتر مهدی بهارمقدم

علی قاسمی اقباش

فروردین ۱۳۹۵